

PÕLLUMAJANDUSE REGISTRITE
JA INFORMATSIOONI AMET

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

ABIKS TAOTLEJALE

Eesti maaelu arengukava 2014-2020

Piirkondlik mullakaitse toetus 2017

Taotluse vastuvõtt e-PRIAs 2.– 22. maini

Tallinn

Tartu

2017

1. EESTI MAAELU ARENGUKAVA 2014–2020 PINDALA- JA LOOMATOETUSED 2017. AASTAL	3
2. PIIRKONDLIKU MULLAKAITSE TOETUSE NÕUDED	3
3. KOHUSTUS	6
3.1. Kohustuse üleandmine	6
3.2. Kohustuse suurendamine	7
3.3. Kohustuse asendamine.....	7
4. TAOTLEMINE	7
4.1. Taotleja	7
4.2. Põllumajandusmaa registrisse kandmine	8
4.3. Põldude joonistamine e-PRIAs	8
4.4. Taotluse täitmine.....	10
5. TAOTLUSE ESITAMINE	10
6. TAOTLUSEL ESITATUD ANDMETE MUUTMINE VÕI TAOTLUSE MENETLEMISE LÕPETAMINE	12
6.1. Põllumajandusliku majapidamise/ettevõtte üleandmine pärast toetuse taotluse esitamist	12
6.2. Taotlusel esitatud andmete muutmine	12
6.3. Taotluse menetlemise lõpetamine (annulleerimine)	13
6.4. Väeramatu jõud ja erandlikud asjaolud.....	13
7. TAOTLUSE KONTROLLIMINE	14
7.1. Halduskontroll.....	14
7.2. Kohapealne kontroll.....	15
8. TOETUSE VÄHENDAMINE	16
8.1. Toetuse vähendamine toetusõiguslikkuse alusel	16
8.2. Toetuse vähendamine baas- ja toetatavate nõuete rikkumise eest	17
8.3. Toetuse vähendamine taotluse hilinenult esitamise eest.....	17
8.4. Toetuse vähendamine juhul, kui taotleja ei ole deklareerinud kogu maakasutust.....	17
8.5. Toetuse vähendamine nõuetele vastavuse süsteemi nõuete rikkumise tõttu	17
9. TOETUSE MÄÄRAMINE VÕI TAOTLUSE RAHULDAMATA JÄTMINE	17
10. TOETUSE MAKSMINE	18
11. OTSUSE VAIDLUSTAMINE	19
12. TOETUSE TAGASINÕUDMINE	19
13. TOETUSE ANDMISEST JA KASUTAMISEST TEAVITAMINE	19
14. MULD TOETUSE ALUSEKS OLEVAD ÕIGUSAKTID	20
14.1. Eesti õigusaktid	20
14.2. Euroopa Parlamendi ja Nõukogu ning Komisjoni määrused.....	20
14.3. Muud dokumendid	21

1. EESTI MAAELU ARENGUKAVA 2014–2020 PINDALA- JA LOOMATOETUSED 2017. AASTAL

13. veebruaril 2015. aastal kiitis Euroopa Komisjon heaks [Eesti maaelu arengukava 2014–2020](#) (edaspidi MAK). 2017. aastal saab taotleda järgmisi MAK toetusi ([maaeluministri 19.01.2017 määrus nr 8 „2017. aastal „Eesti maaelu arengukava 2007–2013” ja „Eesti maaelu arengukava 2014–2020” alusel antavad Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika kohased maaelu arengu toetused“](#)):

1. Põllumajanduse keskkonna- ja kliimameede ehk põllumajanduslik keskkonnatoetus:
  - 1.1. Keskkonnasõbraliku majandamise toetus (KSM)
  - 1.2. Piirkondlik mullakaitse toetus (MULD)
  - 1.3. Keskkonnasõbraliku aianduse toetus: keskkonnasõbraliku puuvilja- ja marjakasvatuse toetus (KSA) ja keskkonnasõbraliku köögivilja-, ravimtaime- ja maitsetaimakasvatuse ning maasikakasvatuse toetus (KSK)
  - 1.4. Kohalikku sorti taimede kasvatamise toetus (SORT)
  - 1.5. Ohustatud tõugu looma pidamise toetus (OTL)
  - 1.6. Poolloodusliku koosluse hooldamise toetus (PLK)
2. Mahepõllumajandusele ülemineku toetus ja mahepõllumajandusega jätkamise toetus (MAH)
3. Loomade heaolu toetus (LHT)
4. Natura 2000 alal asuva põllumajandusmaa kohta antav toetus (NAT)
5. Natura 2000 erametsamaa toetus (NAM)

Käesolev “Abiks taotlejale” käsitleb ainult piirkondliku mullakaitse toetuse taotlemiseks vajalikku infot.

2. PIIRKONDLIKU MULLAKAITSE TOETUSE NÕUDED

Maaeluministri 22. aprilli 2015 määrus nr 40 [„Piirkondlik mullakaitse toetus“](#) kehtestab piirkondliku mullakaitse toetuse andmise tingimused ja korra. Piirkondlik mullakaitse toetus on suunatud ainult keskkonnasõbraliku majandamise toetuse saajatele kui aktiivsematele keskkonnahoidlikele põllumajandustootjatele, kuna just nende kasutuses olevate turvas- ja erodeeritud muldadega alade puhul on oht, et rohumaad võetakse kasutusse haritava maana. Toetuse üldeesmärgiks on tagada erodeeritud ja turvasmuldade jätkusuutlik kasutamine. Spetsiifilisteks eesmärkideks on kasvuhoonegaaside emissiooni piiramine, mullaerosiooni (sh deflatsiooni) piiramine, toitainete leostumise vähendamine ning mulla orgaanilise aine sisalduse säilitamine ja suurendamine. Kuna turvasmuldade kasutamisel turvas laguneb ja mineraliseerub, tuleks vältida või vähendada turvasmuldade harimist ja soodustada turbaalade viimist püsirohumaade alla. Mullaerosioon mõjutab oluliselt mullaviljakust ning on üheks olulisemaks toitainete väljakannet põhjustavaks protsessiks. Eriti tundlik on erosiooni suhtes mustkesa, aga ka maa, millel kasvatatakse vahelharitavaid kultuure. Teraviljade kasvatamisel on erosiooniohtlikum periood künnist kuni taimkatte kujunemiseni. Üheks oluliseks erosiooni tõkestamise meetmeks on selliste alade püsirohumaade alla viimine.

Toetusõiguslikkuse nõuded taotlejale

Toetust võib taotleda põllumajandusega tegelev füüsilisest isikust ettevõtja või juriidiline isik. MULD toetuse taotlemiseks peab taotlejal olema KSM kohustus vähemalt kohustuse võtmise aastal või ülevõetud kohustuse puhul ülevõtmise aastal.

Nõuetele vastavus

Toetuse saaja peab täitma kohustuseperioodi jooksul oma põllumajanduslikus tegevuses ja kogu põllumajandusliku majapidamise maal põllumajandusministri 14. jaanuari 2015. a määruses nr 4 „[Maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise nõuded](#)“ (edaspidi HPK) sätestatud nõudeid ning kohustuslikke majandamisnõudeid. Nõuetele vastavuse süsteem ja nõuded on pikemalt kirjeldatud „[Nõuetele vastavus ja rohestamine 2017](#)“ trükises ja [PRIA kodulehel](#).

Toetusõiguslik põllumajandusmaa

MULD toetust saab taotleda 0,30 ha suuruse toetusõigusliku põllumajandusmaa kohta, mida taotlejal on õigus taotlemise aastal kasutada. Iga põllu või samal massiivil asuvatest põldudest moodustunud ühtse maa-ala pindala peab olema vähemalt 0,30 ha. Toetust võib taotleda vähemalt 0,3 hektari suuruse rohumaa või põllumajandusmaa kohta, millel kasvatatakse viljapuid või marjapõõsaid. Toetust võib taotleda maa kohta, mille andmed on kantud maakatastriseaduse §-s 14 nimetatud maa kvaliteedi hindamise kaardile ning nendest nähtub, et taotletaval maal on 90 protsendi ulatuses turvasmullad või erodeeritud ja deluviaalmuldade kompleks. Toetust ei või taotleda keskkonnatundliku püsirohumaa kohta.

PRIA põllumajandustoetuste ja põllumassiivide register on aluseks hektaripõhiste otsetoetuste ja MAK toetuste menetlemisel. Seega põld, mille kohta MULD toetust taotletakse, peab asuma põllumassiivil, mis on kantud registrisse toetusõigusliku põllumajandusmaana.

Toetusõigusliku põllumassiivi pindala hulka arvatakse:

- 1) kuni 2 meetri laiune hekk, kraav, piire, traditsiooniline maastikuobjekt või muu maastikule iseloomulik vorm. Piirete all peetakse enamasti silmas teatud piirkondadele omaseid kiviaedu. Traditsioonilisteks maastikuobjektideks saab lugeda nt puude või põõsaste read või muud sellised joonobjektid. Karjateed arvestatakse olenemata nende laiusel põllu pindala sisse;
- 2) [HPK määruse](#) § 3 lõigetes 1–10 nimetatud maastikuelemendid. Nendeks maastikuelementideks on põllusaar, metsasiil, puude rida, hekk, kraav, kiviaed; [looduskaitseaduse](#) § 4 lõikes 1 sätestatud kaitstavad looduse üksikobjektid, milleks on üksik puu, kivi (sh rahn või kivikülv) ja allikas, [muinsuskaitseaduse](#) § 3 lõikes 2 sätestatud kinnismälestised, milleks on matusepaik, muistne põld, lohukivi, kultusekoht, tee ja sild ning pärandkultuuriobjektina kaardistatud mälestuskivi, pärimustega allikas, puu, kivisild, kivitruup, munakivitee ja karjatanum.

Põllumassiivi maksimaalse toetusõigusliku pindala hulka on PRIA arvestanud lisaks põllumajanduskultuuri kasvupinnale ka eelpool nimetatud maastikuelemendid (nt põllumaal asuvad põllusaared või põllumaaga külgnevad kraavid), juhul kui need on taotleja deklareeritud, taotleja kasutuses ning kantud PRIA põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse. Nt taotlejal oli 2014. a. deklareeritud rukkipoeld pindalaga 2,5 ha, millest varasemalt oli välja arvatud 0,5 ha põllusaar, mis ei olnud toetusõiguslik element. 2015. aastast on põllusaar arvatud põllumajanduskultuuri pindala hulka ning maksimaalseks toetusõiguslikuks põllu pindalaks on seega 3,0 ha. Põldude loetelus peab taotleja kasvatavata põllumajanduskultuuri pindalaks märkima seega 3,0 ha, mitte 2,5 ha.

Põllumassiivi maksimaalse toetusõigusliku pindala hulka arvatakse ka põld, kus ühe hektari kohta ei kasva rohkem kui 50 puud (vastavalt [Euroopa komisjoni delegeeritud määruse \(EL\) nr 640/2014](#) artikli 9 lõike 3 punktis b sätestatud tingimustele).

Viimasel neljal aastal aktiivses kasutuses olnud põllumassiivide piirid on nähtavad PRIA põllumassiivide veebikaardil <https://kls.pria.ee/kaart/>.

Toetusõigusliku põllumajandusmaana ei käsitleta:

1) põllumassiivil paiknevaid üle 0,01 ha suuruseid maa-alasid, kus põllumajandustootmine ei ole võimalik või millel ei paikne [HPK määruse](#) § 3 lõigetes 1–10 kirjeldatud maastikuelemendid. Põllu pindalast tuleb välja arvata ka eelmisest aastast seisvad heina- ja silopallid, ühel kohal hoitavate põllumajandusmasinate alune maa, taimestikuta kivihunnikud, püsitiigid, alaliselt liigniisked alad jms objektid;

2) pidevalt liigniiskeid alasid. Liigniiske on ala, millel veerohkuse tõttu mullas ei ole võimalik teha põllumajanduslikke töid agrotehniliselt õigel ajal ja viisil. Liigniisked alad jagatakse järgmiselt:

- pidevalt liigniisked alad;
- ajutiselt liigniisked alad.

Pidevalt liigniisked on alad, millel liigse vee tõttu ei ole võimalik põllumajanduslikku tegevust (rohumaade puhul niitmist või karjatamist, põllukultuuride puhul kultuuri rajamist, harimist ja koristust) läbi viia. Põllumajandusmaa hulka ei loeta tiike, mudaseid/soiseid alasid ja roostikke. Pidevalt liigniisketes tingimustes toimub ka soostumine ning neid alasid on võimalik tuvastada iseloomuliku taimestiku järgi.

Ajutiselt liigniiskeid alasid ei kustutata registrist. Küll aga tuleb taotlejal sellistele aladele toetuse taotlemisel objektiivselt hinnata, kas toetuse taotlemise aastal on võimalik nimetatud põllumajandusmaad ka põllumajanduslikuks tegevuseks kasutada;

3) vundamendile rajatud kasvuhooneid. Kasvuhoone alune maa on toetusõiguslik, kui tegemist on kasvuhoonega, mis on teisaldatava kattega ja selle alust maad hoitakse heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis. Kasvuhoone, mis on rajatud vundamendile (nt betoonpõhjale), on ehitis ja nimetatud hoone alune maa ei ole toetusõiguslik. Kasvuhooned, kus taimi kasvatatakse nt kivivillal või kasutatakse hüdroponilist süsteemi, ei ole toetusõiguslikud;

4) õuealad. Õuealad ei kuulu toetusõigusliku maa hulka.

Baasnõue

Taotleja täidab kohustuseperioodi jooksul kogu majapidamise põllumajandusmaal ja põllumajanduslikus tegevuses maaeluministri 17. aprilli 2015. a määruse nr 32 „[Otsetoetuste saamise üldised nõuded, ühtne pindalatoetus, kliima- ja keskkonnatoetus ning noore põllumajandustootja toetus](#)“ §-s 12 sätestatud püsirohuma sailitamise tava. Juhul, kui taotlejale on määratud püsirohuma tagasirajamise kohustus ja ta seda ei järgi või kui taotleja ei järgi keskkonnatundliku püsirohuma sailitamise reegleid, vähendatakse taotleja piirkondliku mullakaitse toetust. Rohkem infot püsirohuma tagasirajamise kohta leiab [PRIA kodulehelt](#).

NB! MULD toetuse kohustusala maa saab olla samaaegselt tagasirajatav püsirohuma (TAR).

Toetuse saamise nõuded

Toetatava tegevuse nõudeid tuleb täita toetusõiguslikul maal, mille kohta toetust taotletakse.

Maa tuleb hoida rohukamara all, mis peab olema rajatud hiljemalt kohustuseperioodi esimese kalendriaasta 15. juuniks. Rohuma ja viljapuud või marjapõõsad võivad olla varem rajatud (istutatud) või tehakse seda esimese kohustuseaasta 15. juuniks. Toetusealust maad tuleb rohuma või viljapuu- ja marjaaiana hoida kogu kohustuseperioodi vältel. Rohukamara all hoidmine tähendab, et sellel maal ei tehta mullaharimistöid nagu kündmine, koorimine, kultiveerimine, äestamine, randaalimine ja freesimine, mis kahjustavad rohukamarat. Kohustuse suurendamisel ja asendamisel peab rohuma olema rajatud hiljemalt 15. juuniks.

Maa rohukamara kahjustamine maa ülekarjatamise tõttu on keelatud. Maa ülekarjatamise tõttu võib maa rohukamar kahjustuda, kui loomade karjatamisel ei järgita sobivat karjatamiskoormust ehk ei arvestata konkreetse maa karjatamise taluvust või ei arvestata konkreetse aasta rohukasvu ja ilmastikuolusid. Ülekarjatamise vältimiseks on soovitatav karjamaid plaanipäraselt vahetada, jootmiskohti liigutada ja karjatada loomaliike vahelduvalt. Nõude täitmise kontrollimisel vaadatakse toetusealuse maa rohukamara olukorda, mis ei tohi olla ulatuslikult kahjustatud. Karjatatava maa-ala kohta maksimaalselt lubatud loomade arvu (loomkoormust) antud toetuse raames ei kehtestata, vaid taotleja peab ise valima oma maadele karjatamiseks sobiva loomkoormuse.

Taotleja võib rohukamarat uuendada ainult otsekülvi ja pealekülvi teel. Turvasmuldadel rohumaa uuendamine on lubatud üks kord kohustuseperioodi jooksul randaalimise ja freesimise teel.

Toetuse ühikumäär

Toetuse määr ühe hektari maa kohta on 50 €.

3. KOHUSTUS

Kohustus on 5-aastane. Üheks kohustuseaastaks loetakse üks kalendriaasta. MULD toetuse puhul moodustavad viis järjestikust kalendriaastat kokku kohustuseperioodi. Kohustuse võtmise aastal algab esimene kohustuseaasta tagasiulatuvalt 1. jaanuarist.

Näiteks: 2016. aastal võetud kohustuse puhul algas kohustuseperiood 1. jaanuarist 2016 ja kestab kuni 31. detsembrini 2020. Tegevust tuleb ellu viia toetuse taotluses näidatud või taotluse kontrollimisel kindlaks tehtud konkreetsetel toetusõiguslikul maal. Esimesel kohustuseaastal kindlakstehtud konkreetne maa ja selle maa pindala loetakse esimese kalendriaasta kohustusealuseks maaks (kohustuse algkogus), millest arvestatakse nii kohustuse suurendamist kui vähendamist. Kui kontrollimisel tehakse kindlaks, et toetusõigusliku maa pindala on suurem kui selle maa pindala, mille kohta toetust taotletakse, loetakse kohustusealuseks maaks maa ning selle pindalaks pindala, mille kohta toetust taotletakse. Kui kontrolli käigus selgub, et tegelik toetusõigusliku maa pindala on väiksem kui taotluses näidatud, rakendatakse [komisjoni delegeeritud määruse \(EL\) 640/2014](#) artiklit 19. Kohustus algab sel juhul kindlakstehtud pindalale. Ühel taotlejal saab sama toetuse kohta olla vaid üks kohustus.

Selleks, et tagada paindlikkus mitmeaastase kohustusega hõlmatud maade liikumisel majapidamiste vahel, on lubatud kohustuste üleandmine ja suurendamine ning ka asendamine.

Oma kehtivaid kohustusi saate kontrollida vanas [e-PRIA](#)s: Teenused -> Pindalatoetused -> Andmete esitamine -> Pindala- ja loomapõhiste toetuste kohustuste andmete vaatamine ja üleandmine.

2017. aastast alates ei või võtta uut kohustust sellise maa kohta ega suurendada kohustust sellise maa arvelt, mis Harju, Rapla ja Pärnu maakonnas algatatud maakonnaplaneeringu kohaselt määratakse Rail Balticu raudtee trassikoridori asukohaks. Planeeritava Rail Balticu trassikoridori jäävaid maid saate vaadata Maa-ameti geoportaalist (<http://geoportaal.maaamet.ee/>) valides menüüst kaardirakendused „Kitsenduste kaart“ ja lülitades kaardikihtide valikus sisse „Rail Baltic trass“.

3.1. Kohustuse üleandmine

Kohustuse võib koos maaga üle anda, v.a esimesel kohustuseaastal. Kui kohustusega hõlmatud maa läheb majapidamisest välja, üle teisele isikule, võib teine isik kohustuse üle võtta ja sellega

jätkata. Kui kohustust üle ei võeta, siis kohustus lõpetatakse ja kohustuse üleandjalt toetust tagasi ei nõuta.

Sama kehtib ka juhul, kui kogu põllumajanduslik majapidamine antakse üle. Ka siis saab kõik ületulnud kohustused üle võtta või nendest loobuda.

Maa ja kohustuse üleminekul peab üleantud maa ja kohustusega seotud dokumendid (või koopiad dokumentidest, näiteks põlluraamatust jne) andma üle uuele maavaldajale, kes jätkab dokumentide pidamist. Kohustuse üleandmisel tuleb vanas [e-PRIAs](#) esitada teave kohustuse üleandmise-ülevõtmise kohta koos põldude andmetega: Teenused -> Pindalatoetused -> Andmete vaatamine -> Pindala- ja loomapõhiste toetuste kohustuste andmete vaatamine ja üleandmine. Lisaks tuleb esitada kogu majapidamise/ettevõtte üleandmisel soovituslik vorm „[Teave põllumajandusliku majapidamise/põllumajandusettevõtte üleandmise-ülevõtmise kohta ja taotlus ülevõtjale toetus\(t\)e maksmiseks](#)“ teenuse „Dokumendi üleslaadimine (pindalatoetuste taotluse lisadokumentide esitamiseks)“ kaudu.

3.2. Kohustuse suurendamine

Kohustuse suurenemist arvestatakse esimesel kohustuseaastal võetud kohustusealuse maa pindala järgi. Üldjuhul saab kohustust kogu viieaastase kohustuseperioodi jooksul kokku suurendada kuni 20% kohustusealuse maa pindalast selle toetusõigusliku maa arvelt, mille kohta ei ole kohustust võetud. Kui kohustus suureneb üle 20%, algab uus viieaastase kohustuseperioodiga kohustus. MULD kohustust ei saa suurendada üle 20% juhul kui taotlejal puudub KSM kohustus.

Ülevõetud kohustust suurendada ei saa. Kohustuse üleandmisel jääb kohustuse suurendamise õigus selle maa osas kohustuse üleandjale, kes esmakordselt selle maa kohta kohustust alustas.

3.3. Kohustuse asendamine

MULD kohustuse saab osaliselt või täielikult asendada maaelu arengukava 2014-2020 perioodi PLK toetuse kohustusega.

Kohustuse asendamisel algab uus viieaastane kohustus ka siis, kui taotlejal on varasemalt kehtiv PLK toetuse kohustus.

4. TAOTLEMINE

4.1. Taotleja

Kõik toetuse taotlejad peavad olema kantud PRIA põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse. Avaldus taotleja andmete kandmiseks registrisse tuleb esitada esmakordsel toetuse taotlemisel hiljemalt koos pindalatoetuste taotlusega. Avaldust saab esitada uue e-PRIA iseteeninduskeskkonnas <https://epria.pria.ee/epria2/> teenuses "Kliendi andmed". Vormi leiate ka aadressil http://www.pria.ee/et/Registrid/Toetuste_register. Kui registrisse kantud andmed on muutunud, peab taotleja esitama vabas vormis registrikande muutmise avalduse 15 tööpäeva jooksul andmete muutumisest arvates. Ajakohastatud andmed võimaldavad PRIA taotluste osas täiendavate küsimuste tekkimise korral taotlejatega operatiivselt ühendust võtta ja tagada ka toetuste kiire ja täpse maksmise. Kindlasti palume taotlejal üle kontrollida oma e-posti aadress PRIA kliendiregistris.

4.2. Põllumajandusmaa registrisse kandmine

Kui põllumajandustootja soovib kasutusele võtta põllumajandusmaad, mis ei ole kantud registrisse ning taotleda nendele põllumassiividele järgnevatel aastatel pindalatoetusi, peab ta hoolitsema selle eest, et sellised põllumassiivid saaksid kantud nimetatud registrisse ning esitada PRIAle sellekohase avalduse. Avaldus tuleb esitada ka juba registris olevate põllumassiivide piiride muutmiseks juhul, kui põllumajandustootja on nt eemaldanud võsatuks, kivihunniku või eelmistest aastatest seisvad silopallid, mis varem olid toetusõiguslikust põllumajandusmaast, mida nüüdseks kasutatakse ja haritakse, välja lõigatud. Uued põllumassiivid võivad nõuda PRIA teostatavat kohapealset kontrolli. Alles pärast avalduste läbivaatamist ja kohapealset kontrolli on PRIAl võimalik sellised maad registrisse kanda ning anda põllumassiivile unikaalne numberkood. Uute maade kasutuselevõtmise korral palub PRIA taotlejalt ka kinnitust maakasutusõiguse olemasolu kohta. Kinnituses tuleb täpsustada, millise maakasutusõigusega on tegemist. Kui maakasutusõigus tekib kokkuleppe või lepingu alusel, tuleb lisada ka lepingu teise osapoole nimi ja kontaktandmed.

Avalduse esitamiseks on taotlejal mitu võimalust:

- Elektrooniliselt kasutada vana [e-PRIA](#) teenust „Põllumassiivi ja maastikuelemendi piiri ettepanek“;
- Saata e-kiri e-posti aadressile maa@pria.ee;
- Saata avaldus kirjalikult PRIA põldude registri büroole (Tähe 4, Tartu, 51010);
- Viia avaldus lähimasse PRIA teenindusbürosse.

Teenuse „Põllumassiivi ja maastikuelemendi piiri ettepanek“ põllumassiivide lisamiseks ja põllumassiivide piiride muutmiseks leiate vana e-PRIA portaalist (<https://epria.pria.ee/epria>) teenuste nimekirjast „Pindalatoetuste“ alajaotusest.

Paberavalduse tegemiseks leiate kodulehelt põllumassiivi piiri muutmise avalduse vormi http://www.pria.ee/images/tinybrowser/useruploads/files/Avaldus_pollumassiivide_registrile2.pdf

Juhul, kui taotleja soovib [HPK määruse](#) § 3 lõigetes 1–7 kirjeldatud maastikuelemendid - põllusaar, metsasiil, puude rida, hekk, kraav, kiviaed – kanda põllumassiivide registrisse ning arvestada need toetusõigusliku põllumassiivi pindala hulka, peab ta esitama PRIAle maastikuelemendi kohta, mis põllumassiivi kaardil ei kajastu, andmed ja graafilise materjali asjakohase avaldusega. Selleks saab kasutada vana [e-PRIA](#) teenust „Põllumassiivi või maastikuelemendi piiri ettepanek“. Avalduses palume ära näidata põllumassiivi numbrit ja maastikuelemendi tüüpi ning lisaks märkida nende elementide pindala ja asukoht.

Taotluse kaardil peavad põllud olema selgelt piiritletud. Taotlusel märgitav põld peab olema selgelt eristatav teise maakasutaja või maakasutusviisi suhtes. Seda eelkõige juhul, kui tegu on ühel põllumassiivil asuvate, kuid erinevate põllumajandustootjate kasutuses olevate rohumaadega.

Registrisse kantakse toetusõiguslikuna põllumajandusmaa, mida hoitakse heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis ehk kasutatakse põllumajanduskultuuride kasvatamiseks, püsirohumaana või püsiikultuuride all oleva maana.

4.3. Põldude joonistamine e-PRIAs

Vana [e-PRIA](#) teenuses „Minu põllud“ saab enne pindalatoetuste taotluse ja maksetaotluse täitmist joonistada põllud ja eelmise aasta põldude andmed üle kontrollida ning vajadusel sisse viia vahepeal toimunud muudatused.

Enne taotlusperioodi algust näidatakse teenusesse „Minu põllud“ eelmisel aastal kindlakstehtud andmeid. Selleks asendatakse taotleja joonistatud põldude piirid ning märgitud taotluse andmed PRIA kontrollitud ja kindlaks tehtud andmetega. Andmete asendamise eesmärgiks on aidata taotlejatel esitada taotlusi õigemate ja uuendatud andmetega. Kui PRIA on andmete uuendamise lõpetanud ja klient pärast seda esimest korda teenusesse siseneb, kontrollitakse kõikidel taotlejatel, kas nende andmetes on kindlaks tehtud andmeid. Nendeks võivad olla:

- kohapealse kontrolli tulemused (GPS mõõdistused);
- kaugseire teel kontrollitud andmed (satellidipildilt mõõdistused);
- administratiivse kontrolli tulemused (põldude andmete muudatused, sh ka põldude jagunemised massiivide vahel);
- taotleja enda tehtud paberil muudatused;
- eelmise taotluse põldude korrigeeritud jooned (põllupiiri on lõigatud ortofoto alusel uuendatud põllumassiivi piiriga);
- põllumajandusameti kontrollitud andmed.

Kui Teil selliseid andmeid esineb, laetakse „Minu põllud“ teenusesse värske andmete seis. Kõik eelmise aasta põldude andmed asendatakse taotluse esitamise järgse või kindlakstehtud seisuga. See tähendab, et kui olete enne andmete asendamist vahepeal põldude piire muutnud, peate need uuesti joonistama! Asendamine või uuesti joonistamine ei puuduta selliseid põlde, mis ei olnud kantud eelmise aasta taotlusele.

Peale asendamise protsessi lõppemist antakse Teile infoteade toimunud muudatustest. Teates on välja toodud muudetud, juurde lisatud ning kustutatud põldude arv. Muudetakse neid eelmisel aastal taotlusel olnud põlde, mille andmed erinevad PRIA andmetest. Põlde lisatakse juurde, kui näiteks kohapealses kontrollis on eest leitud ühe põllu asemel mitu põldu. Teenusest kustutatakse põllud juhul, kui kontrolli tulemusena on põld kokku mõõdetud teise põlluga või on põllul vastav puudus (nt kasutusõiguse puudumine vms) või mõõdetud pind on 0 ha.

Andmete asendamisel võivad tekkida olukorrad, kus Teil tuleb põllud uuesti joonistada (põllu alla kuvatakse teade „Põld ei ole joonistatud!“). Sellised juhud esinevad, kui eelmise aasta põllu joonistatud pindala on erinev kontrolli tulemuses märgitud põllu pindalast või taotlusel olev pindala ei võrdu viimati taotletud joonistatud pindalaga (nt kui olete esitanud paberil muudatusavalduse).

Asendatud põllud eristuvad teistest helesinise taustaga, lisaks on põldudel juures musta värvi infoteade „Põllu andmed on asendatud kindlaks tehtud andmetega!“. Kui Teie eelmisel aastal joonistatud pindala erineb administratiivses kontrollis kindlaks tehtud pindalast või olete ise pärast e-PRIAs taotluse esitamist põllu pindala paberavaldusega muutnud, siis tuleb põld uuesti joonistada.

„Minu põllud“ teenuses tuleb võimalikult täpselt joonistada põldude piirid, märkida põldude numbrid ja muu nõutud info. Soovitame kasutada e-PRIAs ja põlluraamatus ühtset numeratsiooni. e-PRIAs arvestab põllu pindala joonistatud piiride alusel kaardirakendus. Pärast taotluse esitamist põldude muutmisel „Minu põllud“ teenuses tuleb arvestada, et taotluse muudatusavalduse esitamisel jõuavad põldudel tehtud muudatused ka taotluse muudatusavaldusele.

Kuna taotlusel on kohustuslik näidata kõik Teie kasutuses olevad põllud (vähemalt 0,01 ha põllud ja põllud, mis moodustavad kokku vähemalt 0,3-hektarilise maa-ala), siis joonistage ka need.

Põldude joonistamisel on abiks e-PRIA teenuse „Minu põllud“ kasutusjuhend ja teenuse videojuhend, mille leiate PRIA kodulehelt: <http://www.pria.ee/et/ePRIA/Juhendid>

Põldude joonistamisel jälgige, et:

- põld oleks märgitud õigele põllumassiivile;
- põld ei ületaks põllumassiivi piire või on taotleja veendunud, et üle piiri joonistatud osa on toetusõiguslik;
- üks põld ei oleks korraga mitmel põllumassiivil;
- ühel põllumassiivil ei korduks sama numbriga põllud;
- põllumassiivi kaardil oleks välja joonistatud mittetoetusõiguslikud 0,01 hektarist suuremad maa-alad (kivihunnikud jms), millel põllumajanduslik tootmine ei ole võimalik;
- maastikuelementide alune pind oleks joonistatud põllu pinna sisse.

Soovi korral võite taotlusele kantava põllumajandusmaa pindala looduses ise üle mõõta või tellida mõõtmise sellealast teenust osutavalt isikult. Sel juhul jääb vastutus mõõtmise tulemuste eest teie (taotleja) ja mõõtmise teinud isiku vaheliseks küsimuseks.

e-PRIAs tehakse kontroll enne taotluse esitamist ning kui taotleja on joonistanud suurema põllu pindala, antakse taotlejale vastav hoiatus, mis annab võimaluse põllu piiri enne taotluse esitamist parandada.

NB! Ainult põldude ja joonistamisest toetuse taotlemiseks ei piisa. Joonistatud põllud tuleb taotluste vastuvõtuperioodil lisada taotlusvormile.

4.4. Taotluse täitmine

MULD toetuste taotlejad peavad pindalatoetuste taotluse ja maksetaotluse ja kõik taotluse lisavormid, kohustuse üleandmise-ülevõtmise teabe ning taotluse muudatusavaldused esitama vana [e-PRIA](#) kaudu. e-PRIA portaalis on pindalatoetuste taotluse ja maksetaotluse vormi juures personaalselt Teile mõeldud lisainfo, samuti toimuvad enne taotluse esitamist eelkontrollid, mis annavad märku võimalikest vigadest Teie taotlusel.

Taotlusel ja sellele lisatud dokumentidel esitatud andmete õigsuse eest vastutab taotluse esitaja.

Valige vanas [e-PRIA](#)s taotlusvormide seast „Pindalatoetuste taotlus ja maksetaotlus (vormid PT50 ja PT50A) ning ökoalade loetelu“ ja täitke see.

Kui soovite MULD toetust taotleda märkige „JAH“ punktis 2.6 sobiliku variandi juures. Seejärel täitke põldude loetelu.

Põldude loetelus tehke kindlasti märke ka veergu 17, kui soovite sellele põllule MULD toetust taotleda - märketa põldude kohta MULD toetust ei maksta!

Pindalatoetuste taotluse ja maksetaotluse täitmiseks kasutage [e-PRIA juhendit](#).

5. TAOTLUSE ESITAMINE

Juhime tähelepanu, et MULD toetuse taotlus tuleb esitada vana e-PRIA vahendusel.

Pindalatoetuste taotlusi ja maksetaotlusi saab e-PRIAs esitada 2.-22. maini 2017. a. Hilinenud taotluste vastuvõtmise aeg on 23. maist kuni 16. juunini 2017. a, kuid sel juhul vähendatakse toetust 1% iga hilinetud tööpäeva kohta. Kui taotlus on esitatud nädalavahetusel või riigipühapäeval, loetakse hilinenud päevade arvestamisel taotlus esitatuks nädalavahetusele või riigipühapäevale järgneval esimesel tööpäeval.

Kuni 16. juunini võib põldude andmeid lisada või põllu pindala suurendada. Pärast 16. juunit 2017. a. esitatud taotlusi menetlusse ei võeta. Taotleja saab esitada ainult ühe pindalatoetuste taotluse aastas kõigi oma põllumajanduslike majapidamiste/ettevõtete kohta kokku. Sama maa kohta võib olla vaid üks taotleja.

Kui Te ei ole veel PRIA klient või kliendiandmeid on vaja muuta, saate vastavad toimingud teha uues e-PRIA iseteeninduskeskkonnas <http://www.pria.ee/et/ePRIA> teenuses "Kliendi andmed". NB! Uude e-PRIAsse ei saa siseneda pangaparoolidega läbi riigiportaali <https://www.eesti.ee>.

Uues e-PRIAs tehtud andmete muudatused jõustuvad koheselt, kuid uued andmed jõuavad vanasse e-PRIAsse 15 minuti pärast.

e-PRIA portaali saate siseneda PRIA kodulehe kaudu (www.pria.ee), nii sealt kui e-PRIA portaalist leiate ka vajalikud juhendid. e-PRIAsse sisenemiseks on kliendil vaja ID-kaarti ja selle PIN-koode. Lisaks on võimalik siseneda Mobiil ID-d või internetipanga kasutajatunnuseid kasutades läbi riigiportaali <https://www.eesti.ee>.

Taotlusi saab esitada 2.–22. maini ka PRIA maakondlikes teenindusbüroodes olevate kliendiarvutite kaudu.

Kliendiarvuti kasutamiseks ja taotluse esitamiseks soovime broneerida aeg PRIA kodulehel www.pria.ee/reg, infotelefonil 737 7679 või [maakondliku teenindusbüroo](http://www.pria.ee/maakondliku_teenindusburoo) telefonil. Teenindusbürood on avatud esmaspäevast reedeni kl 8.30-16.00.

Taotluse esitamisel võtke kaasa isikut tõendav dokument.

Kui soovite tutvuda enda eelmistel aastatel esitatud taotlustega, leiate need e-PRIAs „Dokumendid“ menüüst alajaotusest „Esitatud“. Seal näete ka alates 2012. aastast paberil esitatud taotluste andmeid.

Juhime tähelepanu, et taotluseid vastu võtavad PRIA teenistujad ei tohi taotlejaile taotlustele kantavate andmete osas sisulist nõuannet jagada. PRIA teenistujate ülesandeks on taotlusvormide ning juhendmaterjali jagamine ning taotluste vastuvõtmine; neilt saab küsida üldist informatsiooni, teavet õigusaktide kättesaadavuse jms kohta.

Taotlusperioodil saate pöörduda e-PRIAs taotluste esitamiseks tasuta juhendamisteenuse saamiseks konsulentide poole. Juhendamisteenust koordineerib Maaelu Edendamise Sihtasutus. Täpsem info ja teenuse osutajate nimekiri on aadressil: <http://www.pikk.ee/teenused-ja-tooted/e-pria-kasutamise-juhendamine>.

Soovitame aegsasti e-PRIAs põllupiirid ära joonistada ning tegeleda taotlusvormi täitmise ja esitamisega esimesel võimalusel, sest taotlusvooru viimastel päevadel võib PRIA suurest koormusest tulenevate probleemide ennetamiseks piirata e-PRIAsse sisenejate arvu. Kui Teil ei õnnestu e-PRIAsse siseneda, palume mõne aja pärast uuesti proovida. Kui taotluse esitamine e-PRIAs taotlusvooru viimasel vastuvõetupäeval ei õnnestu, palume esitada taotluse e-posti teel digitaalselt allkirjastatult, saata postiga või tuua lähimasse maakondlikku teenindusbüroosse koos selgitusega, miks e-PRIAs toetuse taotlemine ei õnnestunud. **MULD toetuste korral, kus e-PRIAs taotluse esitamine on kohustuslik, hindab PRIA hiljem, kas on põhjendatud taotluse esitamine muul viisil kui e-PRIAs.**

PRIAle tuleb e-PRIA kaudu esitada järgmised dokumendid:

- kui taotleja andmed ei ole kantud põllumajandustoetuste ja põllumassivide registrisse, esitab ta koos taotlusega PRIAle [avalduse](#) oma andmete kandmiseks registrisse.

Avalduse saab esitada uues e-PRIAs (<http://www.pria.ee/et/ePRIA>) ja maakondlikus teenindusbüroos, vormi leiata samuti PRIA kodulehelt;

- pindalatoetuste taotlus ja maksetaotlus ([vorm PT50](#)) koos põldude loeteluga ([vorm PT50A](#));
- 5-aastase kohustuse üleandmisel tuleb esitada [Teave kohustuse üleandmise-ülevõtmise kohta](#) koos põldude andmetega teenuses „Pindala- ja loomapõhiste toetuste kohustuste andmete vaatamine ja üleandmine“, kogu majapidamise/ettevõtte üleandmisel soovituslik vorm „[Teave põllumajandusliku majapidamise/põllumajandusettevõtte üleandmise-ülevõtmise kohta ja taotlus ülevõtjale toetus\(t\)e maksmiseks](#)“ teenuse „Dokumendi üleslaadimine (pindalatoetuste taotluse lisadokumentide esitamiseks)“ kaudu.
- kui andmed põllumajandusmaa kohta, mida taotlejal on õigus kasutada, ei ole kantud põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse, saab taotleja joonistamisel abiinfona kasutada katastripiiride kihti.

Palume mitte jätta taotluse esitamist viimasele päevale!

6. TAOTLUSEL ESITATUD ANDMETE MUUTMINE VÕI TAOTLUSE MENETLEMISE LÕPETAMINE

Taotlusel esitatud andmeid võib täiendada või taotluse menetlemise osaliselt või täielikult lõpetada (annulleerida), esitades taotluse muutmise- või annulleerimisavalduse vana [e-PRIA](#) kaudu. Kui kehtiva kohustusperioodi jooksul muutuvad toetuse nõuded, mis ei ole toetusesaajale vastuvõetavad, siis kohustus lõpeb ja kohustuse kehtivusaja eest tagasimaksmist ei nõuta. Soovituslikud vormid on saadaval PRIA koduleheküljel www.pria.ee iga meetme tutvustuse juures ja maakondlikes teenindusbüroodes.

Kui põllumajandustootjal ei ole võimalik kavandatud tegevusi teha või ilmastiku tõttu ei anna need soovitatavat tulemust, tuleb esitada sellekohane kirjalik teave 15 tööpäeva jooksul arvates kavandatud tegevusi takistava asjaolu esinemisest, muutes vajadusel taotlusel esitatud andmeid. Nii on võimalik hoiduda järgnevatest arusaamatustest või toetussumma vähendamisest ja toetusest ilmajäämisest.

6.1. Põllumajandusliku majapidamise/ettevõtte üleandmine pärast toetuse taotluse esitamist

Kui pärast toetuse taotluse esitamist ja enne kõigi toetuse saamise nõuete täitmist, sh nõuetele vastavuse süsteemi nõuded, läheb kogu põllumajanduslik majapidamine/ettevõtte ühelt omanikult üle teisele, on võimalik toetuse maksmine uuele omanikule. Selleks peab põllumajandusliku majapidamise/ettevõtte üle võtnud isik ülevõtmisperioodil esitama PRIAle majapidamise/ettevõtte ülevõtmist tõendavad dokumendid ja taotlema toetuse maksmist. Ülevõtmisperioodiks, mille jooksul tuleb esitada ka nimetatud dokumendid, on 23. mai kuni 1. september.

Ülevõtmise puhul antakse kõik üleandja toetuse taotlemisega kaasnevad õigused ja kohustused ülevõtjale.

Juhul kui ülevõtmist tõendavaid dokumente eelpool nimetatud ajavahemikul ei esitata, siis makstakse toetus üleandjale, kui toetuse saamise nõued on täidetud.

6.2. Taotlusel esitatud andmete muutmine

- Kuni 16. juunini on võimalik põldude andmeid lisada või põllu pindala suurendada.

- Taotluse saab osaliselt või tervenisti tagasi võtta kuni kohapealse kontrolli toimumiseni või kohapealsest kontrollist teatamiseni, PRIA leitud vigadest teadaandmiseni või toetuse määramise otsuse tegemiseni.
- Taotleja peab PRIAt 15 tööpäeva jooksul kirjalikult teavitama pärast taotluse esitamist tekkinud olulistest muudatustest (nt ta asendab taotlusel esitatud põllumajanduskultuuri või vähendab põllumajandusmaa pindala) ja nõuete täitmist takistavatest asjaoludest (nt niitmise hilinemine pikaajalise sajuperioodi tõttu jms). Nii on võimalik hoiduda järgnevatest arusaamatustest, toetussumma täiendavast vähendamisest või sellest ilmajäämisest.
- Puuduseid taotluses, mille osas on taotlejat teavitatud e-PRIA vahendusel või kirjalikult, on samuti võimalik kõrvaldada vaid 16. juunini. Hilisemate muudatuste osas võidakse muudatust nõuete täitmise hindamisel arvestada, kuid toetust muudatusega seotud põllule siiski maksta enam ei saa. Näiteks kui pärast 16. juunit teavitada põllul kasvatatava põllumajanduskultuuri muutumisest, siis ei maksta põllu osas toetust, mille raames jääb uus kultuur algselt taotlusele märgituga võrreldes erinevasse ühikumääragrappi.
- Taotlusel esitatud andmete muutmiseks peab taotleja esitama muudatused e-PRIA kaudu.
- Juhul kui muudatused on tingitud erandlikest asjaoludest või vääramatust jõust ([vt Vääramatu jõud ja erandlikud asjaolud p 6.4](#)), siis taotleja teavitab sellest PRIAt eraldi, esitades vabas vormis selgituse erandlike asjaolude või vääramatu jõu esinemise kohta, taotlust muutma ei pea.

6.3. Taotluse menetlemise lõpetamine (annulleerimine)

Taotluse võib e-PRIA kaudu täielikult või osaliselt tagasi võtta igal ajal kuni:

- kohapealsest kontrollist või PRIA leitud vigadest teatamiseni;
- toetuse määramise otsuse tegemiseni.

Taotluse annulleerimisel on taotleja samas seisus kui enne taotluse esitamist ehk ta saab esitada uue taotluse järgmisel taotluste vastuvõtmise perioodil. Kui taotleja annulleerib esitatud taotluse 5-aastase kohustuseperioodiga toetuse osas, siis kohustus katkeb ning varasematel aastatel saadud toetus tuleb taotlejal tagasi maksta.

6.4. Vääramatu jõud ja erandlikud asjaolud

Vääramatu jõud on asjaolu, mida taotleja ei saanud mõjutada ja mõistlikkuse põhimõttest lähtuvalt ei saanud temalt oodata, et ta kohustuse võtmise ajal selle asjaoluga arvestaks, seda väldiks või takistava asjaolu või selle tagajärje ületaks.

Vääramatu jõuna või erandliku asjaoluna käsitatakse näiteks järgmisi juhtusid:

- taotleja surm;
- taotleja pikaajaline töövõimetus;
- põllumajandusettevõtte olulise osa sundvõõrandamine, kui kohustuse võtmise päeval ei olnud sellist sundvõõrandamist võimalik ette näha;
- raske loodusõnnetus, mis kahjustab tõsiselt põllumajandusettevõtte põllumajandusmaad;
- taotleja ettevõtte ümberkruntimine, kui see pole algatatud omanike huvidest lähtuvalt.

Vääramatu jõu olemasolu hindamisel võetakse arvesse üksikjuhtudel ilmnenud asjaolusid. Vääramatu jõud peab olema tekkinud kummagi poole süüta. Näiteks kui taotlejal on maa kasutamiseks sõlmitud rendileping ja rendileandja seda rikub, ei ole tegemist vääramatu jõuga. Lepingu rikkumisel saab taotleja oma õiguste kaitseks pöörduda maakohtusse [tsiviilkohtumenetluse seadustikus](#) sätestatud alustel ja korras.

Vääramatust jõust ja erandlikest asjaoludest tuleb PRIAt teavitada kirjalikult 15 tööpäeva jooksul alates kuupäevast, kui seda on võimalik teha. Teavituse tulemusena on PRIAl võimalik kontrollida teavituses toodud asjaolude olemust (nt ei ole vääramatu jõud või erandlik asjaolu

tehnika purunemine) ja arvestada sellega toetuse nõuete rikkumise hindamisel. Taotleja peab arvestama, et erandlikest asjaoludest teavitamine võib leevendada tähtjaks nõude täitmata jätmise sanktsiooni, kuid ei vabasta nõude täitmisest ja nõue tuleb täita esimesel võimalusel. Eelnevast tulenevalt võetakse teavitus menetlusse, mille tulemusena selgub sõltuvalt asjaoludest ka selle mõju toetusele, kuid eraldi vastuskirja võimalike tagajärgede osas taotlejatele ei saadeta.

Kohustuse jätkamine taotleja surma korral

Kohustust saab nii täielikult kui osaliselt jätkata pärija, kaaspärija või muu isik. Osalise jätkamise korral tuleb näidata, milliste pindalade osas kohustust jätkatakse.

Kohustuse jätkamise korral tuleb PRIA-le esitada järgmised dokumendid:

- kui pärija jätkab kohustust:
  - kirjalik avaldus kohustuse ülevõtmise kohta;
  - koopia pärimisõiguse tunnistusest.
- kui kaaspärija jätkab kohustust:
  - kirjalik avaldus kohustuse ülevõtmise kohta;
  - koopia pärimisõiguse tunnistusest;
  - avaldus teistelt kaaspärijatelt toetustest loobumise kohta selle maa või toetuse osas.
- kui muu isik jätkab kohustust:
  - koopia pärimistunnistusest;
  - nõusolek pärimisõiguslikelt isikutelt põllumajandusega jätkamiseks ja toetuse taotlemiseks nendel maadel;
  - teave üleandmise-ülevõtmise kohta koos põldude loeteluga.

7. TAOTLUSE KONTROLLIMINE

Taotluse kontrollimine jaguneb administratiivseks ja kohapealseks kontrolliks. Kontrollitakse, kas taotleja ning tema maa ja loomad vastavad toetusõiguslikkuse ja toetuse saamise ning nõuetele vastavuse süsteemi nõuetele. Lisaks kontrollitakse ka mitmeid nõuetega sätestatud dokumente (nt põlluraamatut jm) ja muid haldusmenetluse käigus vajalikke tõendeid ja andmeid.

7.1. Halduskontroll

Kontrollitakse:

- kas taotleja iga põld (või maa-ala kokku) on vähemalt 0,30 ha ning kas ka pärast kontrollimist on nõuetele vastav pindala MULD taotlemisel vähemalt 0,3 ha;
- kas põllumassiiv, mille kohta toetust taotletakse, on kantud PRIA põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse;
- kas kõik põldude loetelus kirja pandud põllud on kantud põllumassiivi kaardile (ka need, mille kohta toetust ei taotleta);
- põllumassiivi pindala ületaotlemist, s.t põllumassiivi põhiselt taotlustes kirjas olnud põldude pindalade summat võrreldakse põllumassiivi maksimaalse toetusõigusliku pindalaga. Kui taotletud põldude pindalade summa on suurem kui põllumassiivi maksimaalne toetusõiguslik pindala, siis saadetakse taotlejale ületaotlemise kiri, mis on kohustuslik täidetult tagastada PRIA-sse 5 tööpäeva jooksul. PRIA kontrollib põllumassiivil asuvate põldude pindalaid ja vajadusel kasutamise õiguslikku alust kohapeal;
- topelttaotlemist, s.t. taotlemist samale maale erinevate taotlejate poolt;
- kas kultuur on toetusõiguslik taotletud toetuse jaoks;
- taotlusel märgitud maakasutustüübi ja põllumajanduskultuuri vastavust;
- võrreldakse taotlusel esitatud andmeid sama taotleja eelnevatel aastatel esitatud andmetega. Oluliste erinevuste korral viiakse läbi täiendav kontroll või esitatakse järelepärimine;

- nõuetele vastavuse süsteemi osas loomade registri teavitusi ning loomade tähtaegset märgistamist;
- nõuetele vastavuse süsteemi osas maastikuelementide säilitamist;
- kas taotleja on FIE või juriidiline isik;
- kõikide kohustusega seotud toetuste puhul vaadatakse, kas kohustust on jätkatud, kas maad kasutatakse õiguslikul alusel, kas on esitatud vajalikud kohustuse üleandmise-ülevõtmise teatised, kas ülevõtja on esitanud pindalatoetuste taotluse ja ülevõetud kohustusealustele põldudele toetusi taotlenud.

Kui administratiivse kontrolli käigus avastatakse märke võimalikust nõuete rikkumisest, viiakse läbi järelkontroll mistahes teise asjakohase menetluse ja vajadusel kohapealse kontrolli abil või saadetakse järelepärimine taotlejale.

7.2. Kohapealne kontroll

Pindalatoetuste kohapealsed kontrollid algavad pärast taotluste vastuvõttu ning kestavad vajadusel aasta lõpuni. Kohapealseid kontrollide tehakse kontrollvalimite alusel. Kohapeal kontrollitakse, kas maakasutus ja pindala vastavad taotletule ning kas toetuse saamise nõuded on täidetud. PRIA võib kasutada kohapealsete kontrollide läbiviimiseks ka ATVsid. ATV kasutamisest antakse taotlejale eelnevalt teada.

Kohapeal kontrollitavad dokumendid MULD toetuse puhul on nt põlluraamat ja maa kasutusõigust tõendav dokument.

Toetuse nõuete rikkumist hinnatakse vastavalt selle raskusele, ulatusele ja püsivusele. Hindamine toimub hindamismaatriksite alusel. Kohapealset kontrolli läbiviiv teenistuja võib rikkumise hindamisel kasutada kaalutusõigust ja anda hindamismaatriksist erinevaid punkte.

Põllu pindala mõõtmised teostatakse mööda toetusõigusliku põllumajandusmaa ja põllumajanduskultuuri piiri, kontrollides põllumajandustootja taotletud pinna vastavust tegelikule olukorrale.

Visuaalselt kontrollitakse, kas HPK raames säilitamisele kuuluvad maastikuelemendid, mis on arvestatud põllumajandusmaa pindala hulka, vastavad kehtestatud parameetritele (sõltuvalt maastikuelemendi tüübist kontrollitakse selle suurust, laiust, kõrgust või pikkust jms) ja asukohale ning kas põllu maakasutus vastab maastikuelemendiga seotud maakasutusele (nt kas põllusaar asub põllumaal – maakasutus P või M). Erinevuste leidmisel maastikuelemendid mõõdistatakse ning mittevastavad maastikuelemendid arvestatakse põllu pindalast välja.

[Euroopa komisjoni rakendusmääruse \(EL\) nr 809/2014](#) artikli 38 ja 40 kohaselt võib kontrollimisel kasutada kaugseiret. Kaugseire teel tehtava kontrolli puhul mõõdetakse arvutis, kõrgresolutsiooniga (0,5-0,6m piksliga) pildidelt põllumajandustootjate poolt taotletud põldude pindalaid. Pildid, millelt tehakse mõõtmisi on tehtud kontrolli aasta toetusperioodi kestel ja on mõeldud ainult sihtotstarbeliseks kasutamiseks. Neid ei tehta kogu Eesti territooriumi kohta.

Kui kaugseire teel ei ole kontrollitava taotluse põldude pindalaid võimalik piisavas ulatuses mõõta või on kaugseire teel tehtud mõõtmisega tuvastatud pinnaerinevus, suunatakse põld edasi kohapealsesse kontrolli. Kohapeal viiakse läbi täiendavad mõõtmised GPSiga.

Põllu toetusõigusliku pindala sisse arvatakse kuni 2 meetri laiused hekid, kraavid, piirded või muud traditsioonilised maastikuobjektid (nt puude- ja põõsaste read, kiviaiad) ning [HPK määruse](#) § 3 lõigetes 1–10 nimetatud maastikuelemendid.

Põllu toetusõiguslikust pindalast arvatakse välja alad, kus puude ja/või kadakate arv hektari kohta ületab 50. Arvestus toimub vaid puudealuse pinna, mitte kogu põllu pinna suhtes. Nt on 5 ha põllu ühes osas umbes 0,6 ha ulatuses puudega kaetud ala, millel kasvab 36 puud.

Arvestatuna 1 ha peale on sellel alal 60 puud, mistõttu puudega kaetud osa mõõdetakse põllu pinnast välja. Kui sellel pinnal oleks 15 puud, siis arvestatuna 1 ha kohta on seal 25 puud ja seda ala välja ei mõõdetata.

Kohapealses kontrollis ei loeta toetusõiguslikeks alaliselt liigniiskeid alasid, millel liigse vee tõttu ei ole võimalik põllumajanduslikku tegevust (rohumaade puhul niitmist või karjatamist, põllukultuuride puhul kultuuri rajamist, harimist ja koristust) läbi viia. Sellised alad on näiteks kobraste üleujutusosalad, tiigid ning alad, mida ei saa lugeda heas korras olevaks põllumajandusmaaks, nt soodid, mudamülkad ja roostikud. Sellised alad kuuluvad registrist kustutamisele.

- PRIA kontrollib kohapeal MAK 2014–2020 raames võetud MULD kohustuse puhul toetusõiguslikkuse nõudeid, toetuse nõudeid, HPK nõudeid.

Veterinaar- ja Toiduamet (VTA), Põllumajandusamet (PMA) ja Keskkonnainspeksioon (KKI) kontrollivad kohapeal kohustuslikke majandamisnõudeid. KKI kontrollib lisaks ka HPK määruses toodud veekaitse nõudeid.

Kohapealses kontrollis täidetakse kontrollaruanne koos lisadega, kuhu ka taotlejal on võimalik lisada omapoolsed märkused. Kontrollaruande allkirjastavad inspektor ja taotleja või tema volitatud esindaja. Kontrollaruande allkirjastamisega tõendab taotleja või tema esindaja kohapealse kontrolli toimumist ja et on tutvunud kohapealse kontrolli raames tuvastatud leidudega. Kui kohapealses kontrollis on tuvastatud eiramisi või on mõõdetud põldusid, siis saadetakse taotlejale postiga kontrollaruande koopia. Taotleja soovil võib kontrollaruande koopia saata ka taotleja poolt aruandele märgitud e-posti aadressil. Kui taotlejal on pretensioone kohapealse kontrolli läbiviimise või kohapealse kontrolli tulemuste kohta, siis saab ta need esitada 15 kalendripäeva jooksul arvates kontrolli toimumisest või kontrollaruande koopia kättesaamisest.

8. TOETUSE VÄHENDAMINE

Toetuste vähenduse arvestamine toimub vastavalt [komisjoni määrusele nr 640/2014](#).

8.1. Toetuse vähendamine toetusõiguslikkuse alusel

Nõude rikkumine	Vähendamine
Taotlusel esitatud pindala on väiksem kui tegelik kohapealse kontrolli käigus mõõdetud või põllumassiivide registris kindlakstehtud pindala.	Toetus määratakse taotluses esitatud andmete alusel.
Taotlusel esitatud pindala on kuni 3% või kuni 2 ha suurem kohapealse kontrolli käigus mõõdetud või põllumassiivide registris kindlakstehtud pindalast.	Toetus määratakse mõõdetud või kindlakstehtud pindala järgi.
Taotluses esitatud pindala on üle 3% või üle 2 ha, kuid kuni 20% suurem kohapealse kontrolli käigus mõõdetud või põllumassiivide registris kindlakstehtud pindalast.	Toetust vähendatakse taotletud pinna ja mõõdetud või kindlakstehtud pinna kahekordse vahe võrra.
Taotluses esitatud pindala on üle 20% ja kuni 50% suurem kohapealse kontrolli käigus mõõdetud või põllumassiivide registris kindlakstehtud pindalast.	Kultuurigrupi* osas jäetakse taotlus rahuldamata.
Taotluses esitatud pindala on üle 50% suurem kohapealse kontrolli käigus mõõdetud või põllumassiivide registris kindlakstehtud pindalast.	Kultuurigrupi* osas jäetakse taotlus rahuldamata. Lisaks arvatakse taotleja veel üks kord toetusesaajate hulgast välja tuvastatud pinnaerinevusele

	vastava summa ulatuses. See summa tasaarvestatakse mistahes toetuskavade alusel makstavate toetustega, millele taotlejal on õigus seoses taotlustega, mille ta esitab järgneva kolme kalendriaasta jooksul.
--	---

**kultuurigrupp – ühe toetuse raames sama toetusmääruga toetatavad kultuurid.*

Näide: Kui taotleja taotles toetust 100 ha kohta, kuid kohapealses kontrollis selgus põlde üle mõõtes, et tegelik pindala on 90 ha, siis leitakse pindalade protsendivahemik järgmiselt:
 $10/90 \times 100 = 11\%$. Kuna taotlusel esitatud pindala on kontrollimisel selgunud pindalast suurem üle 3%, aga alla 20%, siis vähendatakse toetussummat kindlakstehtud pindalast kahekordse pindalaerinevuse ehk 20 hektari võrra. Toetust ei määrata ka tuvastatud pindala erinevuse 10 ha eest. Seega kui muid toetuse vähendamisi ei ole, määratakse tootjale toetus $100 - 30 = 70$ ha eest.

8.2. Toetuse vähendamine baas- ja toetatavate nõuete rikkumise eest

MULD toetuse nõuete rikkumise hindamismatriksid asuvad [PRIA kodulehel](#).

8.3. Toetuse vähendamine taotluse hilinenult esitamise eest

Kui taotlus esitatakse hilinenult ajavahemikul 23. maist 16. juunini 2017. a, vähendatakse toetust 1% iga hilinetud tööpäeva kohta.

8.4. Toetuse vähendamine juhul, kui taotleja ei ole deklareerinud kogu maakasutust

Kui toetusesaaja ei deklareeri jooksuaks aastaks kogu tema kasutuses olevat põllumajandusmaad ning kui erinevus ühelt poolt ühtses taotluses ja/või maksetaotluses deklareeritud kogupindala ja teiselt poolt deklareeritud pindala pluss deklareerimata põldude kogupindala vahel on rohkem kui 3 % deklareeritud pindalast, vähendatakse sellele toetusesaajale kõnealuseks aastaks makstavate pindalapõhiste otsetoetuste ja/või pindalatoetusmeetmete alusel makstavate toetuste kogusummat kuni 3 %, olenevalt väljajätmise raskusastmest.

8.5. Toetuse vähendamine nõuetele vastavuse süsteemi nõuete rikkumise tõttu

Nõuetele vastavuse süsteemi nõuete rikkumisest tulenevad vähendamised on lahti seletatud [nõuetele vastavuse trükises](#).

9. TOETUSE MÄÄRAMINE VÕI TAOTLUSE RAHULDAMATA JÄTMINE

PRIA peadirektor otsustab MULD toetuste taotluste rahuldamise või rahuldamata jätmise hiljemalt 10. veebruariks 2018. a

Määratud toetuse kohta leiate teabe e-PRIA portaalist. Määratud toetussummad avalikustatakse ka PRIA kodulehel <http://www.pria.ee/> 10 tööpäeva jooksul arvates otsuse tegemisest. Toetuse vähendamise või taotluse rahuldamata jätmise otsusest teavitab PRIA Teid kirjalikult, saates käskkirja väljavõtte 10 tööpäeva jooksul pärast otsuse tegemist. Kui olete pindalatoetuste taotlusel märkinud, et soovite saada otsuse elektrooniliselt, siis paberil saatmist ei toimu ja saate

otsusega tutvuda vana [e-PRIA](#) portaalis. Paberil väljavõtet ei saadeta ka taotlejale, kelle toetust ei vähendata.

Taotluse rahuldamata jätmise alused on kajastatud EL ÜPP rakendamise seaduse ([ELÜPS](#)) § 79. Taotlus jäetakse rahuldamata, kui:

- taotleja andmed ei ole kantud põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse ning taotluses esitatud andmete alusel ei ole võimalik temaga ühendust võtta;
- taotlusaluste või nõuetele vastavate põldude kogupindala on väiksem kui konkreetse toetuse minimaalne toetusõiguslik pind ([ELÜPS](#) §79);
- taotlus on esitatud pärast 16. juunit 2017. a.;
- taotleja ei võimalda läbi viia kohapealset kontrolli;
- taotleja on taotlusele märkinud tegelikust nõuetekohasest tuvastatud pindalast üle 20% suurema pindala, sel juhul jääb taotleja kultuurigrupi osas toetusest ilma. Kui erinevus on üle 50%, arvatakse taotleja lisaks veel üks kord järgneva kolme aasta jooksul toetusesaajate hulgast välja tuvastatud pinnaerinevusele vastava summa ulatuses;
- taotleja ei vasta vähemalt ühel kohustuseaastal konkreetse toetuse toetusõiguslikkuse nõuetele. Juhul kui toetusõiguslikkuse nõude rikkumine tuvastatakse kohustuseperioodi esimesest aastast hilisemal aastal, nõutakse eelnevatel aastatel makstud toetus tagasi;
- taotleja rikub konkreetse toetuse baas- või toetatavaid nõudeid ulatuses, mis üksi või koosmõjus vähendavad toetuse summa nullini.
- HPK nõuete rikkumise äärmusliku ulatuse, raskusastme või kestvuse korral või kui esineb korduvaid ränki nõuete rikkumisi, jäetakse taotlus lisaks taotlusaastale ka järgmisel aastal rahuldamata toetuse osas, millele nõuetele vastavuse süsteemi nõuded kehtivad.

MULD toetuse taotlus jäetakse rahuldamata põllu (põlluosa) osas, mis ei ole kantud põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse või on väiksem kui 0,30 ha.

10. TOETUSE MAKSMINE

MAK 2014–2020 MULD toetus makstakse välja hiljemalt 30. juuniks 2018. a.

Arveldusarve numbri või omaniku nime muutumisel tuleb taotlejal kohe PRIA teavitada. Andmeid on võimalik muuta uue [e-PRIA](#) iseteeninduskeskkonna teenuses "Kliendi andmed".

Seoses sellega, et PRIA ei ole õigust kanda toetusraha kellegi teise kui vaid toetuse taotleja arveldusarvele, ei ole võimalik esitada PRIAle kolmanda isiku arveldusarve andmeid. Nende klientidega, kes on varem kellegi teise arveldusarve andmed registrisse andnud, võtab PRIA ühendust ja palub registriandmed parandada ehk esitada enda arveldusarve andmed.

Tulude deklareerimisega seotud küsimustega palume pöörduda otse Maksu- ja Tolliameti poole infotelefonil 1811 või e-kirja teel aadressil fyysisik@emta.ee.

Lisainfot toetuste maksustamise kohta leiata [Maksu- ja Tolliameti kodulehelt](#).

Vanas [e-PRIAs](#) on võimalik Teil vaadata oma kõige täpsemat ja viimast finantssuhete seisu PRIAga. Näha saab Teile tehtud/tehtavaid makseid ja kõiki võlgnevusi. Maksete leheküljel on vaikumisi toodud maksed viimase aasta jooksul. Samuti on toodud ka need maksed, mis tehakse tulevikus (makse kuupäev on kas täidetud tuleviku kuupäevaga või on täitmata). Sel kuupäeval, kui PRIA finantsosakond on omalt poolt tellinud riigikassast raha Teile väljamakseks (reeglina 2-7 päeva jooksul), saab väljamakse kuupäev Teile [e-PRIAs](#) nähtavaks. Kui kuupäev on [e-PRIAs](#) nähtav, siis sel päeval ka toetusraha Teie arvele laekub.

11. OTSUSE VAIDLUSTAMINE

Kui Te ei ole PRIA otsusega nõus, on Teil võimalus esitada [haldusmenetluse seaduse](#) nõuetele vastav vaie PRIA peadirektorile, põhjendades omapoolset seisukohta. Vaie tuleb edastada 30 kalendripäeva jooksul pärast haldusakti kättesaamist aadressil Tähe 4, Tartu 51010. Vaide põhjal vaadatakse taotlus uuesti üle ja tehtud otsusest teavitatakse taotlejat kirjalikult.

Tulenevalt [haldusmenetluse seaduse](#) § 76 lõikes 2 sätestatu kohaselt märgitakse vaides:

- 1) haldusorgani nimetus, kellele vaie on esitatud;
- 2) vaide esitaja nimi või nimetus, postiaadress ja sidevahendite numbrid;
- 3) vaidlustatava haldusakti või toimingi sisu;
- 4) põhjused, miks vaide esitaja leiab, et haldusakt või toiming rikub tema õigusi;
- 5) vaide esitaja selgelt väljendatud nõue;
- 6) vaide esitaja kinnitus selle kohta, et vaieldavas asjas ei ole jõustunud kohtuotsust ega toimu kohtumenetlust;
- 7) vaidele lisatud dokumentide loetelu.

Vaidele kirjutab alla selle esitaja või tema esindaja. Vaide esitaja esindaja lisab volikirja või muu volitust tõendava dokumendi, kui seda ei ole varem esitatud.

12. TOETUSE TAGASINÕUDMINE

Kui pärast toetuse väljamaksmist selgub, et taotleja on esitanud valeandmeid, eelmiste aastate toetus on välja makstud alusetult või kui taotleja loobub 5-aastasest kohustusest enne kohustuseperioodi lõppu, peab ta saadud toetuse tagasi maksma. Kui toetuse saajalt nõutakse eelnevatel aastatel makstud toetus tagasi, siis võetud 5-aastane kohustus lõpeb.

Kui toetuse saaja on täitnud võetud 5-aastasest kohustusest vähemalt kolme järjestikuse aasta kohustused ja lõpetab põllumajandusliku tegevuse, siis eelnevatel aastatel makstud toetust tagasi ei nõuta. Kohustus(t)e lõpetamisest seoses põllumajandusliku tegevuse lõpetamisega tuleb PRIAt teavitada vabas vormis avaldusega taotluste vastuvõtmise perioodil 2.–22. mail 2017.

[ELÜPS](#) § 111 lg 5 alusel jäetakse toetus taotlejalt tagasi nõudmata, kui tagasinõutav summa ei ületa 100 eurot.

Tulenevalt kehtivatest põllumassiivi identifitseerimissüsteemi ajakohastamise nõuetest (kord 2 aasta jooksul tehakse uued ortofotod) ja kohapealse kontrolli valimi suurusest (5% taotlejatest), on kehtestatud alusetult väljamakstud toetussummade tagasinõudmiseks kuni 10-aastane tähtaeg. Tagasimakse kohustust ei kohaldata, kui ajavahemik toetuse maksmise kuupäevast kuni kuupäevani, mil pädev asutus toetuse saajat esimest korda makse alusetusest teavitab, on pikem kui kümme aastat.

13. TOETUSE ANDMISEST JA KASUTAMISEST TEAVITAMINE

Toetuse saaja on kohustatud teavitama avalikkust toetuse andmisest ja kasutamisest, et asjakohane toetatav objekt või tegevus on viidud ellu või viiakse ellu Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist. Juhul kui toetuse saajal on olemas toetatava objekti või tegevusega seotud veebileht, tuleb sellel avaldada MAK logo ja Euroopa Liidu embleem ning esitada objekti või tegevuse lühikirjeldus. Toetuse teavitamisega seonduv on reguleeritud [maaeluministri 22.12.2015 määrusega nr 26](#). Täiendav info on PRIA kodulehel http://www.pria.ee/et/oluline-info/vaade/tahistamine/mak_uus/

14. MULD TOETUSE ALUSEKS OLEVAD ÕIGUSAKTID

Kõigi õigusaktide puhul palume arvestada, et lisaks õigusakti nimetuses olevale esialgsele kuupäevale võib neis olla hilisemaid muudatusi. Õigusakte elektroonilisest Riigi Teatajast lugedes palume valida hetkel kehtiv versioon.

14.1. Eesti õigusaktid

- [Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seadus \(ELÜPS\)](#)
- Maaeluministri 19. jaanuari 2017. a määrus nr 8 „[2017. aastal „Eesti maaelu arengukava 2007–2013” ja „Eesti maaelu arengukava 2014–2020” alusel antavad Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika kohased maaelu arengu toetused](#)“
- Maaeluministri 22. aprilli 2015. a määrus nr 40 „[Piirkondlik mullakaitse toetus](#)”
- Maaeluministri 17. aprilli 2015. a määrus nr 32 „[Otsetoetuste saamise üldised nõuded, ühtne pindalatoetus, kliima- ja keskkonnatoetus ning noore põllumajandustootja toetus](#)“
- Põllumajandusministri 10. märtsi 2015. a määrus nr 22 „[Põllumassiivi kaardi koostamise, põllumassiivi piiripunktide määramise, põllumassiivile unikaalse numberkoodi andmise, põllumassiivi toetusõigusliku pindala ning põllumassiivil asetsevate maastikuelementide määramise ja korra ning põllumassiivi kasutamise kohta esitatavad andmed ja nende esitamise kord](#)“
- Põllumajandusministri 14. jaanuari 2015. a määrus nr 4 „[Maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise nõuded](#)“
- Maaeluministri 22. detsembri 2015. a määrus nr 26 „[Maaelu arengu toetuse andmisest ja kasutamisest teavitamise, toetatud objektide tähistamise ning Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi \(EAFRD\) osalusele viitamise täpsem kord perioodil 2014–2020](#)“
- [Veeseadus](#)
- [Haldusmenetluse seadus](#)
- [Maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seadus](#)
- [Muinsuskaitse seadus](#)
- [Looduskaitse seadus](#)

14.2. Euroopa Parlamendi ja Nõukogu ning Komisjoni määrused

- [Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus \(EL\) nr 1305/2013](#), Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487–548);
- [Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus \(EL\) nr 1306/2013](#) ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/200, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 485/2008 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 549–607);
- [Komisjoni rakendusmäärus \(EL\) nr 809/2014](#), 17. juuli 2014, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 rakenduseeskirjad seoses ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi, maaelu arengu meetmete ja nõuetele vastavusega;
- [Komisjoni delegeeritud määrus \(EL\) nr 640/2014](#), 11. märts 2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1306/2013 ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi osas, otsetoetuste, maaelu arengu toetuse ja nõuetele vastavuse süsteemiga seoses kohaldatavatest maksetest keeldumise ja nende tühistamise tingimuste osas ning kõnealuste toetuste ja süsteemiga seotud halduskaristuste osas;
- [Komisjoni rakendusmäärus \(EL\) nr 808/2014](#), milles sätestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 (Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist

(EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta) rakenduseeskirjad (ELT L 227, 31.07.2014, lk 18–68);

14.3. Muud dokumendid

- European Commission guidance document ([DSCG-2014-32 FINAL- Rev2 FINAL](#)) ON-THE-SPOT CHECKS ACCORDING TO ART. 24, 25, 26, 27, 30, 31, 34, 35, 36,37, 38, 39, 40, 41 OF REGULATION (EU) NO 809/2014 AS AMENDED BY REGULATION (EU) 2015/2333 CLAIM YEAR 2016, GUIDANCE FOR ON-THE-SPOT CHECKS (OTSC) AND AREA MEASUREMENT1;
- European Commission guidance document ([DSCG-2014-33 FINAL - Rev 3 FINAL](#)) ON THE LAND PARCEL IDENTIFICATION SYSTEM (LPIS) UNDER ARTICLES 5, 9 AND 10 OF COMMISSION DELEGATED REGULATION (EU) NO 640/2014 AND ON THE ESTABLISHMENT OF THE EFA-LAYER REFERRED TO IN ARTICLE 70(2) OF REGULATION (EU) NO 1306/2013 CLAIM YEAR 2016 ONWARDS;

Eesti õigusaktidega saab tutvuda Riigi Teataja kodulehel www.riigiteataja.ee. Euroopa Liidu õigusaktidega kodulehel <http://eur-lex.europa.eu/homepage.html>. Eesti maaelu arengukavaga 2014–2020 saab tutvuda Maaeluministeeriumi kodulehel www.agri.ee. Muude toetuse menetlemisel aluseks olevate dokumentidega PRIA kodulehel www.pria.ee.

Käesolev juhend on koostatud abistavaks materjaliks toetuste taotlemisel. Juriidiliseks aluseks toetuste taotlemisel ja kasutamisel on õigusaktid.